

УДК 658
ББК 65.050.9
М 64

Рецензенти:

Козаченко Г. В., д-р екон. наук, професор, завідувача кафедрою менеджменту Східноукраїнського національного університету ім. Володимира Даля Міністерства освіти і науки України;

Швець І. Б., д-р екон. наук, професор, завідувача кафедрою управління персоналом і економіки праці Донецького національного технічного університету Міністерства освіти і науки України;

Панков В. А., д-р екон. наук, професор, голова наглядової ради ЗАТ «Новоκραматорський машинобудівний завод».

Рекомендовано
Міністерством освіти і науки України
(лист № 1/ П – 4939 від 10.06.2010)

Мироненко, Є. В.

М 64 Стратегічне управління підприємством: навчальний посібник / Є. В. Мироненко, А. В. Остафійчук, І. П. Фоміченко – Краматорськ : ДДМА, 2011. – 228 с.

ISBN 978-966-379-503-4.

У посібнику розглянута концепція розвитку стратегічного менеджменту; основні складові стратегічного менеджменту; SWOT-аналіз та портфельний аналіз як інструмент стратегічного планування; стратегічний потенціал підприємства та його конкурентоздатність.

УДК 658
ББК 65.050.9

Навчальне видання

МИРОНЕНКО Євген Васильович
ОСТАФІЙЧУК Аліна Володимирівна
ФОМІЧЕНКО Інна Петрівна

СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Навчальний посібник

Редактор С. П. Шнурік
Комп'ютерна верстка О. С. Орда

10/2010. Підп. до друку 26.10.2011. Формат 60 x 84/16.
Папір офсетний. Ум. друк. арк. 13,25. Обл.-вид. арк. 16,44.
Тираж 300 прим. Зам. № 117.

Донбаська державна машинобудівна академія
84313, м. Краматорськ, вул. Шкадінова, 72.
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру
серія ДК №1633 від 24.12.03.

ISBN 978-966-379-503-4

© Є. В. Мироненко, А. В. Остафійчук,
І. П. Фоміченко, 2011
© ДГМА, 2011

ЗМІСТ

Вступ	5
1 Сутність стратегічного управління. Визначення цілей стратегій ...	6
1.1 Концепція стратегічного управління підприємством	6
1.1.1 Сутність стратегії управління підприємством і загальний алгоритм реалізації стратегії.....	6
1.1.2 Етапи розвитку корпоративного планування в історичному контексті	9
1.1.3 Зміст стратегічного управління підприємством.....	14
1.1.4 Тести для перевірки знань.....	18
1.2 Основні складові процесу стратегічного управління.....	20
1.2.1 Стадії структурного розвитку підприємства та поняття стратегічної одиниці бізнесу	21
1.2.2 Класифікація стратегій: корпоративна, ділова, функціональна	24
1.2.3 Сутність місії та особливості встановлення довгострокових цілей діяльності підприємства.....	27
1.2.4 Тести для перевірки знань.....	33
1.3 Система стимулювання праці в стратегічному управлінні	34
1.3.1 Сутність системи стимулювання праці з точки зору стратегічного управління підприємством	35
1.3.2 Вплив культури підприємства на результати трудової діяльності робітників підприємства.....	39
1.3.3 Діагностика системи стимулювання з точки зору досягнення стратегічних цілей підприємства	44
1.3.4 Тести для перевірки знань.....	49
2 Інструменти стратегічного аналізу	52
2.1 SWOT-аналіз як інструмент стратегічного управління підприємством.....	52
2.1.1 Основні складові й типи зовнішнього середовища. Мета його аналізу.....	52
2.1.2 Визначення стратегічних груп конкурентів	59
2.1.3 Напрями аналізу споживачів продукції підприємства	63
2.1.4 Тести для перевірки знань.....	68
2.2 Функціонально-вартісний аналіз як інструмент стратегічного управління підприємством.....	69
2.2.1 Суть і основні поняття ФВА.....	69
2.2.2 Основні моделі, вживані у ФВА	75
2.2.3 Особливості економічної роботи при проведенні ФВА	78
2.2.4 Тести для перевірки знань	80

2.3	Управлінський аналіз як інструмент стратегічного управління підприємством.....	82
2.3.1	Цілі, принципи й методи управлінського аналізу	82
2.3.2	Визначення конкурентних переваг підприємства	92
2.3.3	Недоліки управлінського аналізу, його місце в розробленні стратегії	101
2.3.4	Тести для перевірки знань	103
2.4	Портфельний аналіз як інструмент стратегічного управління підприємством.....	105
2.4.1	Мета й основні етапи портфельного аналізу	105
2.4.2	Матриця Бостонської консультативної групи	112
2.4.3	Матриці McKinsey General Electric і фірми Arthur D. Little....	123
2.4.4	Матриця І. Ансоффа і тривимірна схема Д. Абеля	132
2.4.5	Діловий комплексний аналіз (проект PIMS)	137
2.4.6	Тести для перевірки знань	139
3	Стратегічний потенціал підприємства та інформаційне забезпечення стратегічного управління	142
3.1	Стратегічний потенціал підприємства та його конкурентоздатність	142
3.1.1	Загальна оцінка стратегічного потенціалу підприємства	142
3.1.2	Антикризове стратегічне управління підприємством	147
3.1.3	Диференціація продукції: сутність, умови та можливості	155
3.1.4	Стратегія фокусування, першопрохідника та синергізму	158
3.1.5	Бізнес-планування на сучасному підприємстві	164
3.1.6	Тести для перевірки знань	169
3.2	Диверсифікованість у сучасних умовах діяльності підприємства .	170
3.2.1	Мета і мотиви диверсифікованості. Сутність інтеграції та диверсифікованості.....	170
3.2.2	Основні форми об'єднань, що діють на сучасному ринку	180
3.2.3	Особливості управління диверсифікованим підприємством .	186
3.2.4	Тести для перевірки знань.....	188
3.3	Стратегічне управління підприємством на інформаційному рівні	190
3.3.1	Сутність та поняття інформації у стратегічному управлінні ..	190
3.3.2	Формування стратегічної інформації в управлінні підприємством.....	192
3.3.3	Узагальнена схема стратегічного вибору інформації.....	197
3.3.4	Тести для перевірки знань	202
	Додаток А. Практичні завдання.....	204
	Додаток Б. Перелік тем курсових робіт	218
	Додаток В. Основні терміни і поняття	221
	Перелік рекомендованої літератури.....	226